

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Lingüística aplicada	Código	613836003	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Morales Lopez, Esperanza	Correo electrónico	e.morales.lopez@udc.es	
Profesorado	Mascato Rey, Rosario	Correo electrónico	rosario.mascato@udc.es	
	Morales Lopez, Esperanza		e.morales.lopez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Afianzar o coñecemento dos conceptos e metodoloxías asociados ás distintas ramas da lingüística aplicada.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer os conceptos básicos e as metodoloxías asociadas ás distintas ramas da lingüística aplicada.			AI1 BI1 CM4 AI2 BI2 CM5 AI3 BI3 CM6 AI6 BI4 CM7 AI7 BI5 CM8 BI6 BI7 BI9 BI10
Distinguir as principais ramas da lingüística aplicada			AI2 BI1 CM6 AI3 BI2 CM8 AI6 BI3 BI4 BI5
Xestionar e comprender as situacións comunicativas específicas: -Aplicacións psicolingüísticas -Aplicacións sociolingüísticas -Interacción comunicativa -Industrias da lingua e tecnoloxía lingüísticas -Didáctica e aprendizaxe de linguas nun contexto multicultural e multilingüe			AI2 BI1 CM4 AI3 BI2 CM5 AI6 BI3 CM6 AI7 BI4 CM7 BI5 CM8 BI8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Conceptos básicos e procedementos na lingüística aplicada	1.1. Contextualización das aplicacións da Lingüística 1.2. Lingüística teórica versus Lingüística aplicada 1.3. A Lingüística aplicada no conxunto global da Lingüística. O seu raizame e a súa fundamentación.

2. Lingüística aplicada: principais ramas	2.1. A Glosodidáctica: os problemas da aprendizaxe de linguas. 2.2. A Traductoloxía: os procesos de transferencia e o concepto de equivalencia comunicativa. 2.3. A Planificación lingüística que integra problemas de adaptación de corpus y de funcións(estatus). 2.4. A Lingüística clínic: patoloxías verbais e disfuncións da comunicación. 2.5. A Lingüística forense que subliña o papel de rasgos lingüísticos particulares nos peritaxes de identificación; as asesorías en comunicación. 2.6. A Lingüística tecnolóxica (lingüística de corpus, lingüística informática e lingüística computacional) que diseña ferramentas para procesar automaticamente as linguas. 2.7. Análisis del discurso e mediación comunicativa
3. Proxeccións de teoría aplicada na aprendizaxe e no ensino de linguas. A Glosodidáctica. Teoría e modelos en tradución.	3.1. A competencia plurilingüe e a competencia pluricultural 3.1.1. O contexto europeo. 3.1.2. A competencia plurilingüe 3.1.3. A competencia pluricultural 3.2. Un novo paradigma no ensino de linguas. Os enfoques plurais 3.2.1. A concienciación lingüística ("l?éveil aux langues" ou "language awareness") 3.2.2. A intercomprensión entre linguas da mesma familia 3.2.3. A didáctica integrada das linguas 3.2.4. O enfoque intercultural 3.3. Propostas didácticas 3.4. Consideracións xerais sobre a tradución. Grado de literalidade. Tradución de textos escritos. Tradución e interpretación.
4. Aplicacións psicolingüísticas: patoloxías da linguaxe e adquisición da linguaxe	4.1. Desterrando prexuízos desde a lingüística da fala 4.2. Prisma pragmático e linguaxe disfuncional. 4.3. Enfoque lingüístico: descrición e estimación de déficit verbais 4.4. Logopedia e Lingüística clínica 4.5. As patoloxías da linguaxe 4.5.1. Concepción das deficiencias comunicativas e modelos para afrontar o seu estudo 4.5.2. Clasificación das patoloxías da linguaxe. Déficits lingüísticos en idade infantil 4.6. Papel da Lingüística no enfoque e nos modos de abordar os trastornos de comunicación e o déficit lingüístico 4.7. Os tests lingüísticos de avaliación. A avaliación da fala infantil 4.8. O ámbito da Lingüística clínica.
5. Modelos e teorías aplicables en planificación lingüística. Política e planificación lingüísticas.	5.1. Definición de política e planificación lingüísticas 5.2. Os procesos de estandarización lingüística: planificación do corpus (codificación e elaboración) e planificación do estatus (selección da variedades estándar e a súa implementación) 5.3. Perspectiva crítica da planificación lingüística 5.4. As ideoloxías lingüísticas: lingua e conflito, ecoloxía lingüística, a perspectiva socio-ecolóxica e comunicativa 5.5. A planificación lingüística nos contextos español e latino.

6. Aplicacións da Lingüística e novas tecnoloxías. A Lingüística tecnolóxica.	6.1. Lingüística computacional 6.2. Inteligencia artificial. Elaboración de modelos lingüísticos formais e implementables computacionalmente 6.3. Informática aplicada á Lexicografía 6.4. Fonética e Fonoloxía computacional: síntese e recoñecemento da fala 6.5. Análise morfolóxico e sintáctico computacionais 6.6. Análise computacional semántico e discursivo 6.7. Traducción automática e sistemas dialogados.
7. Aplicacións en asesorías de comunicación e nas peritaxes. A Lingüística forense.	7.1. Teorías discursivas relevantes para a análise das situacións comunicativas. Análise do discurso desde unha perspectiva crítica 7.2. As relacións da análise discursiva coa retórica e a tradición argumentativa. Un exercicio de interdisciplinariade 7.3. Auditoría aplicada á comunicación interna e externa en institucións 7.4. O estudo do conflito comunicativo na relación profesional 7.5. Mediación comunicativa nas relacións interculturais. 7.6. Auditoría comunicativa na gobernanza política: o ámbito institucional (saúde, educación e atención cidadá) 7.7. Auditoría comunicativa, e dereitos humanos e sociais. 7.8. Lingüística forense e o seu desenvolvemento actual.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	10	20	30
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	0	50	50
Lecturas	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B5 B6 B7 B10 C4 C7 C8	0	15	15
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	20	30	50
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debates sobre as lecturas obrigatorias.
Traballos tutelados	Traballo académico sobre algún caso concreto relacionado coas disciplinas da materia.
Lecturas	Bibliografía básica sobre os distintos temas da materia, que servirán de base para as discusións dirixidas.
Estudo de casos	Análise na aula de casos empíricos de cada unha das subdisciplinas da Lingüística aplicada.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	A materia poderá ser adaptada a estudantes con discapacidades e aos que non teñan un nivel de español similar ao nativo

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A7 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 C4 C8	Análise de casos diversos de cada un dos ámbitos da disciplina. Realización de exercicios breves.	30
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A6 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	Lectura da bibliografía obrigatoria e participación activa no debate na aula.	10
Traballos tutelados	A1 A2 A6 A7 B2 B3 B4	Realización de dous traballos a partir das lecturas obrigatorias e a análise dun caso empírico.	60

Observacións avaliación

? Cualificarase como "non presentado", na primeira oportunidade, a quen non entregue os traballos tutelados.

- O alumnado poderá optar a un exame (100% da cualificación) ou avaliación continuada: tres titorías para o seguimento dos contidos (25%) e dous traballos tutelados (correspondentes ás dúas partes da materia) (75%).

- Estudantes con dispensa oficial de asistencia a clase: exame 100% para as dúas oportunidades.

? Valoraranse tanto o contido teórico-metodolóxico como o estilo, a capacidade argumentativa e a corrección idiomática.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Appel, R. y Muysken, P. (1996). Planificación lingüística. En Bilingüismo y contacto de lenguas.. Barcelona: Ariel
- Bastardas Boada, A. (2013). Sociolinguistics: towards a complex, ecological view, en Massip-Bonet, À. y Bastardas-Boada, A. (eds.) Complexity perspectives on language, communication and society. Berlin & Heidelberg: Springer-Verlag
- Blanken, G. et al. (eds.) (1993). Linguistic disorders and pathologies. An international handbook. Berlín: Gruyter
- Byram, M. et al. (2002). Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Estrasburgo: Council of Europe (<http://goo.gl/i8XKp>)
- Calvet, Jean Louis y Varela, L. (2000). ¿XXIle siècle: le crépuscule des langues? Critique du discours Politico-Linguistiquement Correct?. . Estudios de Sociolingüística (Universidad de Vigo), (2)
- Calvet, Louis-Jean (2004). Por unha ecología das linguas no mundo. Santiago de Compostela: Laivento.
- Calvet, Louis-Jean (2007). As políticas lingüísticas. São Paulo: Parábola.
- Candelier, Michelier et al. (2008). MAREP (Marco de Referencia para los Enfoques Plurales de las Lenguas y de las Culturas), European Center for Modern Languages.. European Center for Modern Languages.
- Chapelle, Carol (ed.) (2012). The Encyclopedia of Applied Linguistics. London: Wiley & Sons, 10 vols.
- Cooper, Robert L. (1997). La planificación lingüística y el cambio social. Madrid: Cambridge U. P.
- Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. [Hay trad. en español del Inst. Cervantes]. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, David (1980). Patologías del lenguaje. Madrid, Cátedra, 1983.
- Del Valle, José (2005). ¿La lengua, patria común: Política lingüística, política exterior y el post-nacionalismo hispánico?.. <http://miradassobrelalengua.blogia.com/2007/061102-jose-del-valle-la-lengua-patria-comun-politica-li>
- D'Amico, Jack; Müller, Nicole & Ball, Martin (eds.) (2012). The Handbook of Language and Speech Disorders . London: Wiley & Blackwell.
- Diéguez Vide, Faustino & Peña Casanova, Jordi (2012). Cerebro y Lenguaje. Sintomatología neurolingüística. Buenos Aires/Madrid, Médica Panamericana.
- Fernández Pérez, Milagros (2004). ¿Lingüística aplicada?.. http://www.liceus.com/cgi-bin/aco/ling_geral/index.asp.
- Kaplan, Robert (2010). The Oxford Handbook of Applied Linguistics. . Oxford: Oxford University Press.
- Lacorte, Manel (coord.) (2007). Lingüística aplicada del español. Madrid, Arco Libros.
- Lechevrel, Nadège (2010). Les approches écologiques en linguistique. Enquête critique. . Lovain-La-Neuve : Bruylant-Academia, S. A.
- Marcos Marín, Francisco y Sánchez Lobato, Jesús (1991). Lingüística Aplicada. Madrid: Síntesis
- Morales López, Esperanza, Prego Vázquez, Gabriela y Domínguez Seco, Luzia (2006). El conflicto en las empresas desde el Análisis del Discurso. . Universidad de A Coruña, A Coruña.
- Morales López, Esperanza (2013). Discursos desde la empresa y desde la política. . Saarbrücken: Editorial Académica Española.
- Payrató, Luis (1998). ¿La dimensión aplicada?, ¿Lingüística y lingüísticas?, ¿El supermercado lingüístico? y ¿¡Peligro!: lingüistas trabajando?. En De profesión lingüista. Panorama de la lingüística aplicada.. Barcelona: Ariel.
- Rhea, Paul (2007). Language Disorders from Infancy through Adolescence.. St. Louis, Missouri: Elsevier
- Sánchez Lobato, Jesús y Santos Gargallo, Isabel (2005). Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid, SGEL.
- Simpson, James (ed.) (2011). The Routledge Handbook of Applied Linguistics . London: Routledge.
- Smith, Benita R. & Leinonen, Eeva (1992). Clinical Pragmatics. Unravelling the complexities of communicative failure . London/N. York, Chapman & Hall,
- Stemmer, Brigitte & Whitaker, Harry A. (eds.) (1998). Handbook of Neurolinguistics, . London/New York, Academic Press
- Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008). Complex Systems and applied linguistics. Oxford: Oxford U P.
- Plaza Pust, Carolina y Morales López, Esperanza (eds.) (2008). Sign Bilingualism: Language Development, Interaction, and Maintenance in Sign Language Contact Situations.. Ámsterdam: John Benjamins
- Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) (2010). The handbook of business discourse. Edinburg: Edinburg U. P.
- Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010). Ideologías lingüísticas y el español en contexto histórico. Monográfico en Spanish in Context, 7/1.

- Galdia, Marcus (2009). Legal linguistics. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Fernández Pérez, M. (1999). El enfoque pragmático en el diseño y proyección de pruebas de evaluación lingüística en edad infantil. *Pragmalingüística*, 8/9: 113-122
- Cuetos, F. (ed.) (2012). Neurociencia del lenguaje. Bases neurológicas e implicaciones clínicas. Buenos Aires / Madrid: Médica Panamericana
- Fernández Pérez, M. (2005). ¿Cómo evaluar el lenguaje infantil?, en Serra, E. y Veyrat, M. (eds.) Estudios de lingüística clínica. 4. Problemas de eficacia comunicativa. Descripción, detección, rehabilitación.. Valencia: Univ. València
- Tomasello, M. (2003). Constructing a language. A usage-based theory of language acquisition. Boston: Harvard U. P.
- Lomas, C. (2014). La educación lingüística. Barcelona: Octaedro

Bibliografía complementaria	Bargiela-Chiappini, Francesca (eds.) The handbook of business discourse, Edinburg U. P., Edinburg. Del Valle, José y Narvaja de Arnoux, Elvira (eds.) (2010) Ideologías lingüísticas y el español en contexto histórico, Monográfico de la revista Spanish in Context, 7/1. Galdia, Marcus (2009) Legal linguistics, Peter Lang, Frankfurt am Main. Larsen-Freeman, Diane y Cameron, Lynne (2008) Complex Systems and applied linguistics, Oxford U. P., Oxford. Plaza Pust, Carolina y Morales López, Esperanza (2008) (eds.) Sign Bilingualism: Language Development, Interaction, and Maintenance in Sign Language Contact Situations. John Benjamins, Ámsterdam.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

O estudo de casos será unha compoñente fundamental na materia. O traballo tutelado requerirá necesariamente a análise de datos empíricos de calquera dos ámbitos da disciplina.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías